

De Francesc Llop a Joan Lahosa, de Font de Quinto a Prat de Comte

Ara fa quatre anys, des de la tutoria de 2n de batxillerat artístic de l'institut Dertosa, vàrem impulsar un menut estudi en anglès sobre 50 artistes ben significatius de les Terres de l'Ebre a partir del segle XIX, el qual es pot trobar a internet en format de la revista digital Issuu. Vàrem fer esment d'artistes nostrats de notable qualitat, l'obra dels quals mereixeria ser més difosa a casa nostra. Avui dia ens trobem amb el fet totalment contrari, atès que malauradament molts d'ells són gairebé desconeguts a la seua pròpia terra de naixença. Entre aquests autors estaria l'escultor Josep Maria Alcoverro (Tivenys, 1835 - 1908), les obres del qual van ser altament valorades fa dos centúries a la capital de l'Estat.

La propera obertura de la sala d'art al Museu de Tortosa, en el marc d'un edifici modernista extraordinari com és l'escorxador, dedicada als pintors tortosins Francesc Gimeno (Tortosa, 1858 - Barcelona, 1927) i Antoni Casanova (Tortosa 1847 - Barcelona, 1896), així com a l'escultor Agustí Querol (Tortosa, 1860 - Barcelona, 1909), suposa un important pas endavant en la dignificació d'aquestes grans figures de l'art català. No obs-

tant, és discutible el fet que no s'hagin inclòs d'altres com Ferran Arasa (Tortosa, 1905 - 1992) o Frederic Mauri (Tortosa, 1940- 2019); contemporanis com Cinta Sabaté, Joan Panisello o Jaume Rocamora, entre altres; o naturals de veïnes poblacions ebrencques com Innocenci Soriano-Montagut (Amposta, 1893 - Lleida, 1979) o Julio Antonio (Móra d'Ebre, 1899 - Madrid, 1919), que suposaria un canvi dràstic de mentalitat i d'actuació, ja que ens permetria deixar enrere localismes estrambòtics.

En un altre sentit, hi ha dos pobles menuts que han dignificat el seu artista local prominent amb l'obertura de sengles sales d'art, que són clarament un exemple a seguir. Ens referim a Campredó amb Francesc Llop i Marqués (Campredó, 1873 - Barcelona, 1970) i a Prat de Comte amb Joan Lahosa i Valmaña (Prat de Comte, 1902 - Barcelona, 1981). Dos pintors que tenen molts trets en comú: pertanyen a l'àmbit de la pintura figurativa, eren mestres del retrat i varen ser reconeguts com a notables paisatgistes, aquarel·listes i coloristes.

Joan Lahosa i Valmaña és autor

d'un fresc a l'altar del Santuari de la Fontcalda, d'un retaule a Valls i de les pintures de l'altar de l'ermita de Montserrat a Tortosa. De família de pastors, d'ambientació totalment rural, va formar-se a l'Escola de Belles Arts de la Llotja, mentre realitzava les tasques de descàrrega de fruites i verdures a la Boqueria per cobrir les despeses pròpies. Va haver d'allistar-se a l'exèrcit republicà i va prendre part en la batalla de l'Ebre, a les trinxeres de la qual va acudir amb el bloc de dibuix i les pintures baix del braç. Va especialitzar-se en el retrat humà, el paisatge, la natura i la pintura religiosa, tostamps a la recerca de l'harmonia i de l'equilibri en el tractament del color. Alguns dels seus quadres estan exhibits al Museu d'Art Modern de la Diputació de Tarragona.

La sala que porta el seu nom al seu poble natal llueix un seguit de quadres que permeten fer-se una idea de la seua grandesa artística. Prat de Comte va rebre un donatiu de notable valor artístic i d'immens orgull local: uns 850 quadres de la seua autoria, a part de dibuixos i altra documentació artística. Fer reviure tot aquest entramat pictòric dignifica la

figura del gran pintor i, a la vegada, esdevé el veritable espill del fet que des d'un poble menut es poden tirar endavant productes culturals de gran valor.

Quant a la Sala del pintor impressionista nascut a l'horta de Font de Quinto, ha rebut el mecenatge de la família Julve-Vintró, d'Antoni Martínez Vilàs, de Domingo Martínez i dels besnebots de l'artista. Aquest no és un fet casual, és quelcom extraordinari! A hores d'ara es pot contemplar una gran varietat artística a base de dibuixos, il·lustracions, un ventall pintat a mà, aquarel·les, olis i retrats. Un vinil realment impressionant amb la seua imatge dona un gran caliu a tot plegat, així com un bell armari restaurat per la pintora local Neus Arasa que permet emmagatzemar tota mena de documentació i de material artístic. Llop també es va formar a Llotja, va gaudir d'una dècada d'or a Mèxic entre 1901 i 1910, durant la qual va rebre premis artístics diversos que varen portar al pintor de la revolució Diego Rivera a qualificar-lo com a un dels pintors europeus amb més talent, conjuntament amb el seu amic i pintor sitgetà Joan Fabregat.

Emigdi Subirats
Escriptor

Aquestes dos sales monogràfiques en les seues xicotetes poblacions natal han esdevingut una mena de pinacoteca a l'estil de la ruralia. Aquest concepte no és cap exageració ni cap usurpació de nom, ja que des de les quals es realitza una tasca de projecció artística constant i ben significativa. La col·laboració estreta entre els impulsors de les dos sales ja comença a donar alguns fruits. Els pintors varen tindre vides paral·leles (sobretot, pel fet de gaudir d'una notable activitat a les galeries barcelonines de la duríssima postguerra, malgrat haver estat artistes antifeixistes); han esdevingut veritables emblemes dels seus pobles respectius; mentre que l'estil pictòric i els seus interessos artístics els agermanen.